

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського
Освітня програма	39187 Музичне мистецтво
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	025 Музичне мистецтво

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39187
Назва ОП	Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Верещагіна-Білявська Олена Євгенівна, Руденко Олександр Федорович, Корнішева Тетяна Леонідівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.08.2020 р. – 27.08.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://num.kharkiv.ua/1580-akreditacziya>

Програма візиту експертної групи <http://num.kharkiv.ua/1580-akreditacziya>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня-наукова програма Музичне мистецтво побудована на компетентнісних засадах, необхідних для проведення методологічно обґрунтованого дослідження, спрямованого на здобуття теоретичного та емпіричного знання про музичні феномени. ОНП відповідає основним принципам освітньої діяльності університету: нерозривність навчання, науково-дослідницької та творчої фахово-професійної діяльності, інтеграція у світовий освітній простір. Позитивний імідж університету у міжнародній освітянській спільноті сприяє залученню до здобуття ступеня доктора філософії на ОНП Музичне мистецтво іноземних студентів (Китай). Формування та розвиток міжнародного бренду університету сприяє досягненню міжнародного рівня якості інновацій ОНП у межах реалізації політики академічної мобільності. Показник конкурсу на ОНП в рамках вступної компанії є одним з найвищих серед мистецьких ЗВО.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітньо-наукова програма Музичне мистецтво має сильні сторони та позитивні практики: -дослідження, збереження та ретрансляція національної культурної спадщини, що присвячене різним аспектам музичної Слобожанщини як мистецького центру східної України (з урахуванням досягнень представників харківського регіону); -унікальність ОНП зумовлено потужною науковою школою історичного та теоретичного музикознавства, театрознавства, прикладної музикології, етнології, що сформувалася в Університеті та визначається багатовекторністю дослідницьких студій; -визначені ОНП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня; -грунтовна підготовка аспірантів до викладацької діяльності у ЗВО; -активна діяльність у напрямку інтернаціоналізації освітньої/наукової діяльності; -поглиблене вивчення англійської мови для реалізації академічної мобільності; -співпраця у рамках науково-дослідницької та творчої, фахово-професійної діяльності з широким колом стейкхолдерів-роботодавців, представників академічної спільноти, випускниками; -наявність низки проєктів, заходів і наукових конференцій, що слугують платформою для апробації результатів досліджень аспірантів та їх наукових керівників; -достатня кількість матеріально-технічних ресурсів, безпечне для життя та навчання освітнє середовище. Наявність унікального бібліотечного фонду; -конструктивна взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу; -Університет відслідковує працевлаштування випускників та виступає в якості внутрішніх роботодавців, що покращує зворотній зв'язок між здобувачами ВО та керівництвом ЗВО сприяє своєчасному удосконаленню ОНП; -наявність спільних цінностей, культури якості в академічній спільноті ЗВО; -правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників ОНП є зрозумілими, послідовними та постійно доступними на офіційному сайті ЗВО; -проста та інтуїтивно зрозуміла навігація офіційного сайту.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендовано створити Положення, які б регулювали рейтингування НПП (наприклад Положення про критерії оцінювання науково-методичної, науково-дослідної та творчої діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників). В оновленій ОНП 2020- 2021 н.р ЕГ рекомендує врахувати нові дескриптори Національної рамки кваліфікацій (відповідно до рішення Кабінету Міністрів від 25 червня 2020 року (<https://cutt.ly/EoJ6sgT>), приведені у відповідність до Європейської рамки кваліфікацій. Відсутність повноцінної інформованості здобувачів ВО щодо напрямків роботи центру психологічної підтримки студентів, опублікованих результатів анонімних опитувань щодо проявів насильництва, корупції булінгу. Відсутність безпосередньої взаємодії між зовнішніми роботодавцями та здобувачами ВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертна група на підставі Стратегії розвитку ХНУМ ім. Котляревського на 2017-2021 н.р, що затверджено рішенням вченої ради ХНУМ ім.І.П.Котляревського від 29.12.16 протокол №5, засвідчує, що зазначені цілі ОП в цілому збігаються з головними завданнями Університету, зазначеними у Стратегії, а саме формування і розвиток потужного науково-мистецького середовища, що органічно поєднує академічні традиції і новітні тенденції

професійної освіти, дослідження, збереження та ретрансляція регіональної специфіки національної культурної спадщини поряд із контекстним засвоєнням та популяризацією академічного музичного та театрального мистецтва. Мета, зазначена у Стратегії, також відповідає цілі реалізації освітньої програми щодо виявлення та індивідуального супроводу особливо обдарованих в науковій сфері студентів з подальшим їх працевлаштуванням в університеті задля збереження спадкоємності поколінь, зміцнення провідних наукових та виконавських шкіл. Унікальність ОНП зумовлено потужною науковою школою історичного та теоретичного музикознавства, театрознавства, прикладної музикології, етнології, що сформувалася у ЗВО і визначається багатовекторністю дослідницьких студій.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ зазначає, що до процесу формування цілей, програмних результатів навчання за ОНП залучено широке коло стейкхолдерів-роботодавців, представників академічної спільноти, випускників попередніх років. Фактом, що підтверджує це, є рецензії-відгуки стейкхолдерів на ОНП (Ю.Янко, О.Єфременко, Г.Пономарьова, В.Алтухов, С.Бабицька). У ході онлайн зустрічей доведено, що роботодавці долучаються до обговорення ОНП та підготовки пропозицій щодо її оновлення шляхом участі у засіданнях кафедр, вченої ради, круглих столів. Наприклад, за пропозицією художнього керівника, головного диригенту Харківської філармонії, радника з питань культури Харківської обласної державної адміністрації Ю.Янка внесена освітня компонента “Експертна діяльність у сфері мистецтва”. Як засвідчує Ю.Янко, саме співпраця у рамках науково-дослідницької та творчої фахово-професійної діяльності визначають вектор діяльності університету (наукові, творчі, просвітницькі проєкти). У процесі онлайн спілкування гарант ОНП зазначила, що саме завдяки стейкхолдерам наукова складова увійшла в мистецьке життя Харкова (Міжнародний музичний фестиваль “Харківські асамблеї” тощо).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У ході онлайн зустрічей з роботодавцями/випускниками визначені основні тенденції розвитку спеціальності 025 Музичне мистецтво, що обумовлено реформой мистецької освіти, яка відбувається в Україні та вимагає зростання кількості наукових/ науково-педагогічних фахівців з освітою третього рівня (докторів філософії). Аналіз ринку праці засвідчує потребу у висококваліфікованих/конкурентоспроможних фахівцях в культурно-мистецькому та освітньому просторі Харкова. Було підкреслено відповідність ОНП регіональним потребам Слобожанщини. На базі університету здійснює діяльність навчальна лабораторія фольклору (архів матеріалів фольклорних експедицій), яка забезпечує дослідження/збереження артефактів музичної культури Слобідської України. На запит ЕГ гарантом представлено теми досліджень етномузикологічного та національно-етнічного спрямування, присвячених українському (в тому числі харківському) мистецтву (Радкевич Ю. “Сучасні форми презентації народно-пісенної виконавської традиції України”; Гладишко(Коробко) А. “Купальські пісні як музичний архетип: традиція та композиторські проєкції”; Харенко А. “Джазове мистецтво Харкова: досвід історичної реконструкції”; Лермонтова О. “Музика для чотириструнної домри у творчості харківських композиторів”. Під час інтерв'ювання з НПП було зазначено, що на підставі міжнародних зв'язків з провідними європейськими/вітчизняними мистецькими закладами у рамках проведення майстер-класів, фестивалів, конкурсів, стажувань, міжнародних обмінів враховано досвід вітчизняних/іноземних освітніх програм у формуванні цілей і ПРН. Наприклад: Національна музична академія України ім. П.Чайковського (стосовно стилю та методів викладання освітніх компонент), Одеська національна музична академія ім. А.Нежданової (система оцінювання), Вища музична консерваторія ім. М. Кастільо м.Севілья (Іспанія), Державна консерваторія імені Полліні м. Падуя (Італія), Естонська академія музики і театру (м. Таллін, Естонія), Академія виконавських мистецтв м. Братислава (Словацька Республіка), Єреванська державна консерваторія ім. Комітаса (Вірменія)-узагальнений досвід яких проаналізовано та враховано з подальшим втіленням в освітньо-науковий простір за рахунок розширення понятійного апарату дослідників шляхом активного залучення новітніх концепцій суміжних сфер гуманітаристики (філософії, психології, соціології, культурології), завдяки чому дана освітня програма постає інтегральним феноменом когнітивістики.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за третім рівнем (доктор філософії), галузі знань 02 Культура та мистецтво, спеціальність 025 – Музичне мистецтво ще не затверджений, дана ОНП на момент створення розроблена відповідно до вимог дев'ятого рівня Національної рамки кваліфікацій: дескриптор “знання” відображений у ПРН (1,2,3,5,6,7), дескриптор “уміння /навички” відображений у ПРН (1,2,3,4,5,6,7), дескриптор “комунікація” відображений у ПРН (3,7), дескриптор “автономія і відповідальність” ПРН (1,2,3,4,5,6,7). Таким чином, усі визначені відповідні знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія забезпечуються реалізацією даної ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність мети, зазначеної у Стратегії, цілям реалізації освітньої програми. Урахування регіонального контексту, досвіду вітчизняних і закордонних ЗВО у формуванні цілей ОНП. Багатовекторність освітніх студій, що надає ОНП рис самобутності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін не виявлено. Рекомендовано надалі вивчати досвід мистецьких ЗВО у галузі підготовки докторів філософії.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

У формулюванні цілей ОНП враховано усі необхідні контексти, що дозволяє визначити рівень відповідності В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

У результаті вивчення змісту ОНП та навчального плану підготовки докторів філософії зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, галузь знань 02 Культура і мистецтво у ХНУМ імені І.П.Котляревського експертною групою виявлено, що обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства. Обсяг навчальних дисциплін складає 54 кредити ЄКТС, з яких 14 кредитів ЄКТС відведено на дисципліни за вільним вибором здобувачів. У НП присутня науково-дослідна робота, що складає наукову складову підготовки докторів філософії й окремо має обсяг 54 кредити ЄКТС. Обсяг освітніх складових, відведених на забезпечення необхідних чотирьох компонентів (набуття спеціальних, загальнонаукових, дослідницьких і мовних компетентностей), відповідає вимогам пункту 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (затверджений Постановою КМУ №261 від 23.03.2016) і складає 14, 6, 12 і 8 кредитів ЄКТС відповідно. Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Визначені програмні результати навчання на момент створення ОНП відповідали вимогам дев'ятого рівня Національної рамки кваліфікацій, але згідно рішення Кабінету Міністрів від 25 червня 2020 року Національна рамка кваліфікацій приведена у відповідність до Європейської рамки кваліфікацій, після чого доктор філософії та доктор мистецтва відповідають 8 рівню НРК та третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Ці зміни потребують корекції в оновленій програмі 2020-2021 рр.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

У результаті аналізу ОНП 025 Музичне мистецтво, відповідного навчального плану, матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми ЕГ дійшла висновку, що зміст ОНП має чітку структуру, її освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та сукупно дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Прогнозовані програмні результати вивчення обов'язкових та вибіркового складових ОНП забезпечують необхідний комплекс компетентнісних характеристик випускника аспірантури, готового до вирішення професійних завдань у галузі 02 Культура і мистецтво.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності та охоплює науковий, виконавський, педагогічний, організаційний аспекти діяльності фахівців з музичного мистецтва. Зміст силабусів за кожним ОК переважно містить достатньо інформації для підготовки до навчальних занять та виконання самостійних завдань.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачені у «Положенні про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркових дисциплін» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_вибіркові_дисципліни). Формування індивідуальної освітньої траєкторії відображено у структурі ОНП. У процесі спілкування зі здобувачами було підтверджено їх можливість індивідуального вибору навчальних дисциплін. 14 кредитів ЄКТС, відведених на дисципліни вільного вибору здобувачів, становлять 26% від загальної кількості кредитів ЄКТС. Дисципліни вільного вибору спрямовані на поглиблення ЗК та СК. Окремі ОК, зокрема «Соціологія музики», «Психологія творчості», «Музичне джерелознавство», дозволяють поглибити знання здобувачів відповідно до обраної ними теми дослідження. Обрані здобувачем дисципліни зафіксовані в індивідуальних планах роботи. Аспіранти мають можливість самостійного вибору тематики дисертації та наукового керівника, чий науковий інтерес є дотичними до обраної теми дослідження. Також під час бесіди зі здобувачами було підтверджено, що вони мають можливість сформувавши індивідуальний шлях здійснення наукового дослідження. Силабуси усіх навчальних дисциплін аспірантури є у вільному доступі на офіційному вебсайті ХНУМ імені І.П.Котляревського (<http://num.kharkiv.ua/graduate-school/normat/silabus>). Дисципліни з інших освітніх рівнів і споріднених спеціальностей (зокрема, 026 Сценічне мистецтво), які можуть вибирати аспіранти, визначені у навчальних планах (<http://num.kharkiv.ua/503-navchalni-plani>). Під час зустрічі з аспірантами члени ЕГ пересвідчилися у реальній можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії у ЗВО.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів. Так, педагогічна практика здобувачів, обсягом 3 кредити ЄКТС, відбувається протягом другого-четвертого семестрів. Практична підготовка здобувачів у галузі виконавства удосконалюється у процесі вивчення вибіркової дисципліни «Практикум з фаху», який передбачає 6 кредитів ЄКТС (перший – четвертий семестри). Теоретичні засади викладацької діяльності можна опанувати під час вивчення вибіркових дисциплін «Сучасні методики викладання дисциплін професійного спрямування» та «Педагогіка вищої школи». На запит ЕГ було надано індивідуальні навчальні плани аспірантів, в яких зафіксовано проходження педагогічної практики як обов'язкової складової ОНП. Під час спілкування зі стейкхолдерами було підтверджено, що педагогічна практика здійснюється під керівництвом наукових керівників в пасивній (відвідування лекцій та інших занять наукових керівників) та активній (проведення лекцій, практичних та індивідуальних занять зі студентами бакалаврату і магістратури) формах. Виконання завдань фіксується у робочому журналі практики. Наприкінці практики здобувачі проводять відкрите заняття і звітують про її проходження на засіданні випускових кафедр. До звіту додається відгук наукового керівника, а сам звіт затверджується протоколом кафедри. Практичною підготовкою, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, є також участь здобувачів у наукових проєктах (конференції, методичні семінари, круглі столи, симпозіуми тощо), що було підтверджено під час онлайн зустрічі з аспірантами. Окрім того, позитивним досвідом практичної підготовки здобувачів у ХНУМ імені І.П. Котляревського є залучення їх до рецензування та редагування статей магістрів у процесі підготовки їх до публікації.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Відповідно до цілей («підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі музичного мистецтва, науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації, інтеграції у світовий освітній простір»), ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Набуття soft skills передбачено у більшості освітніх компонентів даної програми, адже вони сприяють розвитку навичок організації та викладання навчальних занять, презентації результатів досліджень, управління науковими проєктами тощо. Опитування здобувачів підтвердили дієвість розвитку їх соціальних навичок не лише у процесі вивчення навчальних дисциплін, але й їх участі у наукових конференціях, семінарах тощо. Аспіранти активно залучаються до заходів Ради молодих вчених (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_РМВ), що було підтверджено у ході спілкування з фокус-групами.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи здобувачів освіти визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети, а також питомої ваги практичних, семінарських чи індивідуальних занять. Аудиторне навантаження дисциплін складає від 1/4 до 1/3 від загального освітнього навантаження, визначеного для певної дисципліни (виняток становить Філософія – 2/3 аудиторних занять). На запит ЕГ було надано текст і результати анкетування здобувачів, де на запитання про виділений обсяг годин на вивчення ОК переважна більшість здобувачів відповіла, що аудиторних годин і годин для самостійної роботи їм вистачає для опанування навчальним матеріалом. Опитування здобувачів також підтвердило, що відведеної на вивчення кожної ОК кількості кредитів є достатнім для досягнення цілей і ПРН. Отже, обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів ОНП за дуальною формою освіти не здійснюється. Гарант ОНП і керівництво ЗВО під час онлайн зустрічей підтвердили, що у ХНУМ імені І.П. Котляревського розпочато роботу щодо юридичного або офіційного оформлення дуальної форми здобуття вищої професійної освіти (складено тристоронні угоди про здобуття вищої професійної освіти за дуальною формою між здобувачами вищої освіти, Університетом та керівниками окремих низки освітніх і мистецьких закладів).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОНП має чітку структуру, відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності, передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства та реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, що є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Визначені ОНП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. Відповідно поставленим цілям, ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Деякі силабуси навчальних дисциплін потребують удосконалення. Зокрема, рекомендуємо оновити зміст і перелік рекомендованої літератури, відповідно до сучасних наукових здобутків у галузі, у силабусах дисциплін «Актуальні проблеми теоретичного музикознавства», «Історіографія музичного мистецтва», «Музичне джерелознавство», «Психологія творчості», «Світова україністика», «Соціологія музики», а силабуси дисциплін «Філософія», «Експертна діяльність у сфері мистецтва» доповнити списком рекомендованої літератури. Слід конкретно й чітко сформулювати критерії оцінювання у більшості силабусів, Узгодити назви і зміст силабусів «Експертна діяльність у галузі музичного мистецтва» та «Світова музична україністика» з назвою дисциплін в ОНП і НП - «Експертна діяльність у сфері мистецтва» та «Світова україністика» відповідно. Експертна група рекомендує в оновленій ОНП 2020- 2021 н.р врахувати нові дескриптори Національної рамки кваліфікацій. Відповідно до рішення Кабінету Міністрів від 25 червня 2020 року Національна рамка кваліфікацій приведена у відповідність до Європейської рамки кваліфікацій. – доктор філософії та доктор мистецтва – 8 рівню НРК та третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (<https://cutt.ly/EoJ6sgT>).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Відповідність предметній області визначеної для неї спеціальності, можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, чіткість структури дозволяють оцінити структуру і зміст ОНП за рівнем В. Висловлені зауваження не є критичними і спрямовані на удосконалення внутрішньої документації.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до аспірантури в ХНУМ імені І.П.Котляревського оприлюднено на офіційному сайті <http://num.kharkiv.ua/vstup-2020>. Вступ здійснюється на конкурсній основі відповідно Умов прийому на навчання до ЗВО, Правил прийому на навчання до аспірантури в Харківському національному університеті мистецтв імені І.П.Котляревського у 2020 році (зі змінами та доповненнями). Програми фахових випробувань для вступу на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня розробляються і затверджуються не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому документів і оприлюднюються на веб-сайті Університету (Правила прийому на навчання до аспірантури в Харківському національному університеті мистецтв імені І.П.Котляревського у 2020 році (зі змінами та доповненнями розд.ІІІ). У вкладці “Вступникам” міститься інформація, що необхідна абітурієнту: Положення про приймальну комісію, вартість навчання, контакти, Порядок роботи апеляційної комісії, Правила прийому на навчання до аспірантури в Харківському національному університеті мистецтв імені І.П.Котляревського у 2020 році (зі змінами та доповненнями розд.ІІІ), де містяться: вимоги до рівня освіти вступників для здобуття ступеня доктора філософії, порядок, перелік і строки прийому заяв та документів, зміст/форма вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання, проведення вступних іспитів та конкурсний відбір, іспитові умови за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Також ЕГ зазначає, що на веб-сайті у вкладці “іноземцям” є умови щодо особливості прийому на навчання до ХНУМ імені І.П.Котляревського іноземців та осіб без громадянства, а саме: вимоги до вступних іспитів з української мови для іноземців, вступні питання з філософії тощо. Під час спілкування зі здобувачами було підтверджено інформація щодо складання вступних іспитів з фахових предметів; однієї з іноземних мов на вибір (англійської/німецької/італійської/французької) в обсязі, що відповідає рівню B2; додатковим іспитом з філософії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На підставі вивчення документів ЕГ зазначає, що правила прийому враховують особливості ОНП Музичне мистецтво, що визначені у іспитових умовах за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, а саме: вступного іспиту із спеціальності у формі комплексного усного іспиту з музичного мистецтва (з наданням тезисного плану відповідей на запитання), що передбачає демонстрацію обізнаності вступника у сферах історичного та теоретичного музикознавства та презентації дослідницьких пропозицій; вступного іспиту з іноземної мови на вибір (англійської/німецької/італійської/французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; додаткового іспиту, призначеним Вченою радою ХНУМ, з філософії.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, регулюються Положенням про академічну мобільність (розд.4), розміщені на офіційному вебсайті закладу й є доступними широкому загалу користувачів. <http://num.kharkiv.ua/regulations>. Документи подають чіткий і зрозумілий опис процедури перерахування дисциплін та визнання документів про освіту. Під час інтерв'ювання з аспірантами, ЕГ зазначає, що вищезазначені обізнані про свої права на визнання результатів навчання в інших закладах освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час

реалізації освітньої програми.

ЕГ ознайомилась з документом “Положення про визнання результатів здобутих у неформальній та інформальній освіті в ХНУМ ім. Котляревського”, що регламентує процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти. <http://num.kharkiv.ua/regulations>. У ході онлайн зустрічі з аспірантами, на питання чи обізнані вони щодо процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, вищезазначені відповіли, що наявні процедури забезпечують їм можливість опанувати знаннями/вміннями, яких їм бракує для досягнення запланованих результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Вимоги та процедури прийому на навчання за ОНП Музичне мистецтво формально визначені, прозорі та оприлюднені на веб сайті університету. Розміщені на сайті матеріали дають вичерпну інформацію про доступ до освітньої програми всіх зацікавлених сторін. Наявні чіткі правила, структура та відповідальні особи для визнання досягнень та результатів навчання, отриманих в інших ЗВО для забезпечення академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ зазначає, що з огляду на наявність ґрунтовних положень щодо процедур вступу та визнання результатів навчання, але відсутність наразі їх практичного застосування на даній ОНП, експертна група рекомендує впровадження заходів щодо залучення та стимулювання аспірантів до посилення свого освітнього доробку отриманням додаткових результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Рекомендується продовжити та поглибити практики інформування аспірантів про переваги та можливості навчання поза межами університету як у програмах академічної мобільності, так і у заходах неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На підставі аналізу змісту ОНП Музичне мистецтво, даних Таб.3 Відомостей про самооцінювання, ЕГ переконалася, що визначені форми/методи навчання/викладання сприяють досягненню програмних результатів навчання. Вищезазначена інформація підтверджується аналізом силабусів навчальних дисциплін, що відображають логіку формування заявлених в ОНП компетентностей на підґрунті принципів свободи слова, творчості, поширення знань, інформації, проведення наукових досліджень і використання їхніх результатів. Серед методів викладання на ОНП проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, необхідних для продукування нових ідей – методи проблемного, креативного, розвивального навчання, методи моделювання, рефлексивні механізми, когнітивні моделі. У ході інтерв'ювання академічного персоналу було зазначено, що гуманітаристика та міждисциплінарний підхід дає філософська, психологічна складова та соціологія культури. тобто на базі виконавської інтерпретології “діє” інтегральна наука. Професорсько-викладацький склад спрямовані на вдосконалення методик викладання у рамках студентоцентрованого підходу, враховує різноманітність здобувачів вищої освіти та поважає їх потреби, уможливаючи гнучкі освітні траєкторії. Під час інтерв'ю з аспірантами було зазначено, що вони проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, а також про підтримку НПП свободи і творчості здобувачів під час впровадження науково-педагогічної, наукової діяльності відповідно до власних інтересів, а відтак, високий рівень своєї академічної свободи в ЗВО, зокрема, у вимірі обрання тем дисертаційних досліджень, вибору наукових видань для апробації наукових досліджень тощо.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ході онлайн зустрічей з аспірантами підтверджено, що на початку вивчення освітніх компонентів вони забезпечуються інформацією щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання за допомогою силабусів навчальних дисциплін <http://num.kharkiv.ua> консультування з викладачами, відділом аспірантури, асистентури-стажування, докторантури, а також за активного використання інформаційно-комунікаційних засобів в університеті.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ході онлайн спілкування з НПП та аспірантами, головою ради молодих вчених було з'ясовано, що університет забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП. Встановлено, що інформація, подана у самоаналізі, відповідає дійсності, оскільки навчання за освітньою програмою організовано з урахуванням принципу "навчання через дослідження". Важливу роль в організації наукової та науково-практичної діяльності аспірантів відіграє Рада молодих вчених: проведення круглих столів та дискусійних клубів за напрямками сучасних наукових шкіл, мотивація наукових досліджень аспірантів, залучення їх до вивчення досвіду зарубіжних наукових шкіл, публікація наукових статей, участь у міжнародних та всеукраїнських спеціалізованих наукових конференціях. Аспіранти беруть активну участь у реалізації комплексних тем науково-дослідної діяльності університету.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз навчально-методичного доробку, який був представлений гарантом ОНП свідчить про ґрунтовний зміст відповідних наукових положень, більшість з яких є загальноновизначним і сталим у науковій спільноті. Перегляд змісту навчальних програм (силабусів) щорічно розглядається на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів (витяг з протоколу кафедри інтерпретології та аналізу музики від 30 січня 2020 року, витяг з протоколу вченої ради ХНУМ ім.І.Котляревського від 27 лютого 2020). Аспіранти мають доступ до електронного каталогу на базі програмного забезпечення Unilib, сучасних наукових публікацій у репозитарії ЗВО, перелік яких постійно оновлюється викладачами відповідних дисциплін. Разом з тим, експертна група дійшла висновку щодо недостатнього оновлення зазначених курсів з точки зору зазначених у них посилань на рекомендовані джерела на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі ("Історіографія музичного мистецтва", "Музичне джерелознавство", "Психологія творчості").

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітнього простору - пріоритетний напрям діяльності університету. (Стратегія інтернаціоналізації на 2020-2025 роки (Internationalization strategy)). У ЗВО налагоджено систему міжнародних академічних обмінів (Еразмус +; "Grand Polonia", "DAAD", "Fulbright"). За програмою Еразмус+: візит Маріо Азеведо, віце-президента Школи музики та виконавських мистецтв Порту (Португалія): <http://num.kharkiv.ua/1359-den-xiii> <http://num.kharkiv.ua/1366-den-xiv>. За програмою Еразмус+, академічна мобільність, в рамках міжуніверситетських проєктів відвідали партнерські заклади такі особи, що викладають на ОНП: Веркіна Т., Прийменко О., Алтухов В. <http://num.kharkiv.ua/1045-erasmus> Університет має міжнародні угоди про співробітництво з мистецькими закладами вищої освіти (Італія, Польща, Словачія <https://office.naq.gov.ua/>), у межах партнерської співпраці відбуваються концертні гастролі, здійснюються стажування, наукові симпозиуми, арт-резиденції (Доповнення про участь у міжнародних проєктах з сертифікатами аспірантів набору 2016-2019 рр. <https://office.naq.gov.ua/accreditation-folder/1808>). З метою налагодження мережі європейських партнерів, розвитку міжнародних проєктів університет увійшов до Європейської Асоціації Консерваторій. Під час онлайн зустрічей з менеджментом ЗВО було зазначено, що Прийменко О. (проректор з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків) є членом робочої групи проєкту Європейської асоціації консерваторій "Зміцнення музики в суспільстві", метою якого є вивчення інноваційних практик навчання/викладання/наукових досліджень у галузі музичного мистецтва. Результатами вищезазначеної діяльності є апробація результатів у закордонних спеціалізованих виданнях, наукові дослідження НПП у формі публікацій, доповідей на міжнародних конференціях, участі у мистецьких, концертно-просвітницьких та фестивалісних проєктах, які в подальшому є підґрунтям для оновлення змісту освітніх компонентів ОНП, а саме у ході онлайн спілкування з академічним персоналом було зазначено на унікальності авторських навчальних курсів як Музична інтерпретологія, Методологія гуманітаристики тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Експертна група вважає, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП Музичне мистецтво цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Аспіранти мають можливість вільно отримувати повну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання результатів навчання. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми забезпечується закладом вищої освіти. Науково-педагогічні працівники оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик. Університет здійснює активну діяльність у напрямку інтернаціоналізації освітньої/наукової діяльності. Рівень міжнародного співробітництва - високий.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ рекомендує здійснювати постійний моніторинг задоволеності здобувачів і застосовуваними формами і методами викладання у вигляді анкетування по завершенні вивчення освітньої компоненти; сприяти реалізації впровадження дистанційного навчання, яке уможлиблює доступ усіх здобувачів освіти до навчальних матеріалів та дисциплін ОНП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Вимоги щодо Критерію 4 реалізовані на достатньому рівні, що підтверджено вищезазначеними фактами. Існуючі слабкі сторони не суттєво впливають на освітній процес.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ на підставі ознайомлення з документами (Матриці відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання/оцінювання (таб.3.Відомостей), силабусів, навчального плану, освітньо-наукової програми) експертна група встановила, що форми контрольних заходів є чіткими й зрозумілими, що дозволяють встановити досягнення здобувачем ВО результатів навчання за ОНП. Завдання поточного контролю націлені на допомогу аспірантам організувати свою роботу самостійно, сумлінно та систематично щодо опанування матеріалу освітніх компонент і мають на меті: визначити повноту, глибину програми навчальної дисципліни та якість сприйняття матеріалу, що вивчається; виявити результат засвоєння навчальної дисципліни, рівень сформованості знань, умінь і навичок (компетентностей) тощо. Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані до кожного завдання у силабусі. Проміжний контроль здійснюється наприкінці кожного року навчання та передбачає контроль виконання індивідуального плану навчання аспіранта. Підсумкова атестація здійснюється на підставі публічного захисту аспірантів результатів дослідження, представленого у формі дисертації. Перелік питань (завдань) за темами, згідно освітніх компонентів, формує викладач та пропонує для обговорення і ухвалення на засіданні кафедри за участю членів групи забезпечення спеціальності. Проведені експертною групою бесіди з різними групами учасників освітнього процесу засвідчують, що останні добре ознайомлені з основними положеннями ЗВО, знають про різні форми контрольних заходів у межах освітніх компонент.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 025 Музичне мистецтво - відсутній. ЕГ з'ясовано, що підсумкова атестація здобувачів вищої освіти проводиться відповідно до ОНП Музичне мистецтво та здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту аспірантом результатів наукових досягнень у формі дисертації або одноосібної монографії за порядком, встановленим МОН України.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ході спілкування з фокус-групами, ознайомлення з документами: “Положення про організацію освітнього процесу”, “Положення про апеляційну комісію”, “Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти”, “Положення про академічну доброчесність” <http://num.kharkiv.ua/regulations> ЕГ зазначає, що визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, і є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Під час інтерв'ювання з аспірантами, вищезазначені зазначили свою обізнаність із процедурою щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, що викладено у “Положенні про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУМ імені І.П. Котляревського” (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_конфліктні_ситуації.pdf). Випадки застосування озвучених положень на даній ОНП також відсутні.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експертна група, опрацювавши ряд документів оприлюднених на сайті ЗВО, підтверджує, що політика, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності визначені в Положенні про академічну доброчесність, Кодексі академічної доброчесності та корпоративної етики, Положенні про систему запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, Положенні про групу сприяння академічній доброчесності. У процесі спілкування з різними фокус-групами члени ЕГ пересвідчилися, що дотримання академічної доброчесності є у пріоритеті при написанні аспірантами досліджень. Гарант та стейкхолдери запевнили, що тематика дисертацій є предметом обговорень на засіданнях кафедр, а всі роботи проходять обов'язкову перевірку у системі “Unicheck”. Під час індивідуальних бесід ЕГ пересвідчилася у проведенні заходів з популяризації академічної доброчесності на ОНП (наявність дисциплін загальної підготовки: Інтелектуальна власність у галузі мистецтва, Експертна діяльність у сфері мистецтва, Наукометричні інформаційні системи).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Цілісність встановлених релевантних фактів та їх контексту дає можливість зробити висновок про загальну відповідність усіх підкритеріїв Критерію 5 встановленим вимогам. Чіткість і зрозумілість форм і критеріїв контрольних заходів. Послідовне дотримання правил академічної доброчесності у спільноті Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутній опис системи зворотнього зв'язку із здобувачами щодо оцінювання знань, опис системи моніторингу та визначення системи оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Оскільки суттєвих недоліків за Критерієм 5 не виявлено, а слабкі сторони суттєво не впливають на загальну оцінку за даним критерієм, то експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 5 за рівнем В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Науково-педагогічний склад, що забезпечує реалізацію даної ОНП, має відповідний рівень і кваліфікацію, які дозволяють на високому професійному рівні здійснювати підготовку здобувачів, керувати написанням дисертацій та здійснювати їх рецензування. У результаті аналізу інформації з таблиці кадрового забезпечення, навчально-методичних та наукових доробок викладачів члени ЕГ прийшли до висновку про відповідність академічної та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників дисциплінам, які вони викладають. Аналіз тематики наукових робіт аспірантів і наукових доробок їх керівників дозволив зробити висновок про відповідність галузі наукових інтересів керівників тематиці досліджень здобувачів. Доопрацьовану таблицю кадрового забезпечення додано до звіту ЕГ. У «Положенні про наукового керівника аспіранта/ здобувача наукового ступеня доктора філософії ХНУМ імені І.П.Котляревського» чітко прописані вимоги до наукового керівника та його обов'язки (http://num.kharkiv.ua/share/docs/aspirant_asistent/normat/Положення_про_наукового_керівника.pdf). Виконання всіх пунктів Положення здатне забезпечити належний рівень керівництва і досягнення ПРН. На запит ЕГ було надано текст і результати опитування здобувачів щодо їх задоволеності рівнем викладання дисциплін. Згідно цього опитування, 100% респондентів повністю задоволені рівнем викладання дисциплін.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників визначається Положенням «Про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ХНУМ імені І.П.Котляревського». (<http://num.kharkiv.ua/regulations/>). У Положенні чітко прописано порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників. Онлайн зустріч з науково-педагогічним персоналом, що забезпечує реалізацію ОНП, дозволила членам ЕГ пересвідчитися у прозорості і зрозумілості процедури конкурсного відбору. З метою підвищення мотивації працівників та стимулювання діяльності, спрямованої на підвищення якості освіти і науки, в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківському національному університеті мистецтв імені І.П.Котляревського» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_якість_освіти.pdf) вказано, що «під час визначення рівня наукової та професійної активності науково-педагогічного працівника оцінюється навчальна, навчально-методична, наукова (творчо-виконавська – для мистецьких спеціальностей) та організаційна робота». Спілкування у різних фокус-групах (керівництво, НПП, адміністрація) підтвердило, що професійна активність викладачів враховується під час участі в конкурсі на заміщення вакантних посад, прийняття рішення щодо продовження трудових відносин.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Специфікою ОНП мистецького спрямування є те, що представники роботодавців часто постають і професіоналами-практиками, залученими до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, якщо кафедра інтерпретології та аналізу музики і кафедра теорії музики постають випусковими, то лише на виконавсько-музикознавчому факультеті кафедри спеціального фортепіано; концертмейстерської майстерності; камерного ансамблю; хорового диригування; сольного співу та оперної підготовки; історії української та зарубіжної музики, а також кафедри оркестрового факультету виступають роботодавцями. На запит ЕГ було надано рецензії-відгуки на ОНП від Науково-методичної ради МОН України, департаменту культури Харківської міської організації, Харківської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату, Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, Харківського музичного училища імені Б.М.Лятошинського, Харківської філармонії. На зустрічі з роботодавцями були присутні директор ХССМШ-інтернату, Заслужений діяч мистецтв України, професор В.М.Алтухов; художній керівник та головний диригент Харківської обласної філармонії, Заслужений діяч мистецтв України, доцент Ю.В. Янко; кандидат педагогічних наук, проректор з наукової діяльності, професор кафедри скрипки Львівської національної музичної академії .Ю.А.Соколовський; перший проректор комунального закладу "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Л.О. Петриченко. У процесі спілкування зі стейкхолдерами було підтверджено залучення представників роботодавців до освітнього процесу, зокрема до створення ОНП, спільної організації і проведення науково-практичних конференцій, науково-методичних семінарів, майстер-класів, творчих конкурсів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практики і представники роботодавців залучені до аудиторних занять на ОНП в якості викладачів-сумісників (директор ХССМШ-інтернату, Заслужений діяч мистецтв України, професор В.М.Алтухов; художній керівник та головний диригент Харківської обласної філармонії, Заслужений діяч мистецтв України, доцент Ю.В. Янко; концертмейстер симфонічного оркестру ХОФ, Народний артист України, доцент, професор кафедри оркестрових струнних інструментів Шаповалов І.П. проводять індивідуальні заняття практикуму з фаху). Професіонали-практики залучаються не тільки до аудиторних занять, але й до проведення майстер-класів, круглих столів, презентацій у рамках різноманітних заходів, що проводяться на базі ХНУМ імені І.П. Котляревського. Зокрема, у лютому 2017 р. кафедрою теорії музики за співпраці з кафедрою інтерпретології та аналізу музики, кафедрою історії української та зарубіжної музики, кафедрою композиції та інструментування ХНУМ було проведено Міжнародний Круглий методичний стіл «Актуальні питання методології, теорії і практики викладання дисциплін музично-теоретичного циклу», до роботи в якому були залучені професіонали-практики з різних міст України (Київ, Рівне, Полтава, Тернопіль, Кропивницький, Дніпро, Кривий Ріг, Запоріжжя), а також Австрії, Німеччини, Греції, Канади, Литви, Китаю. Участь у заході приймали й аспіранти ХНУМ імені І.П.Котляревського (http://num.kharkiv.ua/share/pdf/booklet2017round_table.pdf). У рамках проєкту «Практична музикологія» протягом останніх п'яти років було проведено відкриту лекцію доктора мистецтвознавства, проф. НМАУ ім.П.І.Чайковського Ю.Чекана (2016 р.), презентацію методики Hello piano директора Musikschule Minz І.Мінц, Німеччина (2017 р.), круглий стіл «Інтерпретологія як інтегративна наука» за участі докт. мистецтвознавства, проф. В.Г.Москаленка (Київ), докт. мистецтвознавства, проф. І.Д.Єргієва (Одеса), канд. мистецтвознавства, проф. І.Т.Катрич (Львів). У жовтні 2018 р. у рамках XXV фестивалю «Харківські асамблеї» директор Conservatorio Superior de Musica de Vigo (CSMV, Іспанія), голова асоціації кларнетистів Іспанії Естебан Вальверде Корралес, провів серію майстер-класів для студентів з класу кларнета, серед яких були й здобувачі даної ОНП. Опитування у різних фокус-групах підтвердили, що до аудиторних занять, проведення майстер-класів й окремих лекцій залучаються провідні фахівці, експерти галузі, представники роботодавців з різних регіонів України та зарубіжжя.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ХНУМ імені І.П. Котляревського щорічно складається план підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з обов'язковим контролем його виконання. На запит членів ЕГ було надано копії договорів з закордонними мистецькими навчальними закладами. Умови договорів передбачають науково-дослідні обміни, стажування викладачів, обмін методичними та дослідницькими матеріалами, організацію та здійснення процесу професійного розвитку викладацького складу та науковців. Також на запит ЕГ було надано сертифікати і довідки про стажування викладачів, що забезпечують реалізацію даної ОНП (зокрема Л.Шаповалової, І.Драч, А.Жданька, Ю.Ніколаєвської, І.Сухленко та ін.) в українських та закордонних ЗВО.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО діє «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківському національному університеті мистецтві імені І.П.Котляревського» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_якість_освіти.pdf). У Розділі «ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ» у пп. 10.2. зазначено, що «педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами: – інституційна (очна (денна або вечірня), заочна, дистанційна, мережева); – дуальна (на робочому місці, на виробництві тощо); – дистанційна (стажування, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, круглих столах, конференціях та в інших видах відповідно до специфіки спеціальності тощо)». Так, регулярна участь проф. Л. Шаповалової, проф. І Драч, доц. А.Жданька, доц. Ю.Ніколаєвської у Міжнародному музикознавчому семінарі «Музикознавче слово в інформаційному контенті (пост)сучасності» щороку зараховується його учасникам як стажування обсягом з кредити ECTS (м.Одеса, 2018-2020 рр.). Процедура стажування описана у Положенні про підвищення кваліфікації та стажування, наданим на запит ЕГ. Стажування НПП у вітчизняних і зарубіжних ЗВО та науково-дослідних інститутах, творчі обміни та реалізація спільних творчих проєктів за кордоном відбувається зі збереженням заробітної плати, що мотивує викладачів до підвищення рівня професійної майстерності. Матеріальна стимуляція розвитку професійної майстерності НПП регулюється додатком №2 до Колективного договору «Положення про преміювання, одноразового заохочення, встановлення надбавок, доплат та надання матеріальної допомоги», яке було надано на запит ЕГ разом із документами з бухгалтерії, що підтверджують преміювання НПП випускових кафедр.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Доступність, зрозумілість та прозорість вимог і процедури проведення конкурсного добору. Проведення у співпраці з професіоналами-практиками, експертами галузі та роботодавцями низки наукових і мистецьких заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано створити Положення, які б регулювали рейтингування НПП (наприклад Положення про критерії оцінювання науково-методичної, науково-дослідної та творчої діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Критерій 6 має загальну відповідність рівню, недоліки є несуттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно плану візиту експертна група в Online режимі ознайомилась із заявленою інфраструктурою з метою перегляду матеріально-технічних ресурсів, яка є необхідною складовою для викладання дисциплін включених до ОП. Було встановлено, що ЗВО має сучасну бібліотеку, яка повністю відповідає сучасним вимогам та доступом до наукометричних баз даних SCOPUS та Web of Science. Бібліотека має потужний фонд, що складається з підручників, нотної літератури, періодики, аудіо та відео документів, електронних документів, CD-ROM баз даних, у тому числі баз даних інтернет фонду. Також експертній групі було продемонстровано: навчальні аудиторії, в яких проходять заняття з аспірантами, оснащена зала для спеціалізованих рад, концертна зала, навчальні аудиторії з мультимедійним забезпеченням, лабораторії, гуртожиток. Голова студентського самоврядування підтвердив, що здобувачі ВО, в разі необхідності, забезпечуються гуртожитком, мають пункт харчування та можливість займатись у спортивній залі. ЕГ переконала, що інфраструктура та навчально-методичне забезпечення ЗВО є достатніми для досягнення ОНП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн експертизи, через інтерв'ювання науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти було підтверджено, що учасники освітнього процесу безоплатно користуються фондами бібліотеки, мультимедійним обладнанням, РС, програмним забезпеченням, аудиторним фондом, науково-методичною літературою та іншою матеріально-технічною базою навчального закладу. Дане забезпечення необхідне для навчання, викладацької та/або наукової діяльності, в межах даної ОНП, відбувається на безоплатній основі постійно.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час віртуального огляду та онлайн бесід з різними фокус-групами на предмет задоволеності матеріально-технічною базою експертна група проаналізувала Положення про організацію роботи з охорони праці та забезпечення безпеки учасників освітнього процесу (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_охорону_праці.pdf), провела інтерв'ювання учасників різних фокус груп на предмет підтримки студентської молоді у тому числі і незахищеної категорії, умов праці, матеріального стимулювання, інструктажу з безпеки життєдіяльності та роз'яснень щодо дій у разі виникнення пожежної, електричної та інших небезпек, діяльності психологічної служби. Незважаючи на неможливість входження представників аспірантури до офіційного складу студентського самоврядування, останні підтвердили, що активно співпрацюють з аспірантами та готові надати необхідну допомогу у разі необхідності. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО дотримується санітарних норм, охорони порядку та ін., має добрий зв'язок як зі студентським

самоврядуванням так і аспірантами та демонструє, під час прийняття рішень, важливість думки здобувачів ВО їх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами закритих зустрічей з аспірантами ОНП з'ясувалось, що основним джерелом інформації є офіційний сайт навчального закладу та відділ аспірантури. Сайт ЗВО, згідно опитування студентів та науково-педагогічних працівників, є зручним і змістовним, містить необхідну інформацію стосовно вступу на навчання, конкурсної діяльності, наукової діяльності, працевлаштування та багато ін. Важлива роль щодо інформування здобувачів вищої освіти відводиться також соціальним мережам (Facebook, WeChat, Viber). У ЗВО існує скринька довіри, але положення або дій щодо розгляду пропозицій, чи зауважень при роботі зі скринькою ЕГ не отримала. Здобувачами ВО було підтверджена наявність психологічного центру, але конкретизувати, або окреслити коло проблем з якими можна звернутись до даної служби здобувачі ВО не змогли. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО в цілому забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Зі слів здобувачів ВО, представників студентського самоврядування та гаранта ОНП стало відомо, що на даній освітній програмі не навчаються особи з особливими освітніми потребами які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення їхнього права на освіту (пункт 20 частини першої статті 1 Закону України «Про освіту»). Разом з тим на офіційному сайті ХНУМ імені І.П. Котляревського представлено Положення про організацію інклюзивного навчання (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_інклюзивну_освіту.pdf). Під час бесід з ЕГ навчальний заклад, в особі гаранта, виказав готовність у разі необхідності, створити необхідні умови для навчання таким здобувачам а також можливість підлаштування під особливу ситуацію кожного здобувача, що має такі особливі освітні потреби.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Головні діючі нормативні документи- Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Кодекс_академічної_доброчесності.pdf) та Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУМ імені І.П. Котляревського» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_конфліктні_ситуації.pdf). Документи розташовані на офіційному сайті університету, лінки на момент перевірки активні. Під час закритих онлайн зустрічей з учасниками освітнього процесу та студентським самоврядуванням було підтверджено відсутність будь-яких ознак дискримінації. Здобувачі наголосили, що за час навчання не стикались з проявами корупції, насильства, булінгу та не були учасниками будь-якої конфліктної ситуації. Присутні здобувачі вищої освіти підкреслили, що знайомі з вищезгаданими положеннями, мають можливість, в разі потреби, звертатися до студентського самоврядування або відкрито до керівництва ЗВО. Разом з тим експертна група, під час спілкування з керівництвом університету надала рекомендацію щодо створення електронних кабінетів, що безумовно сприятиме покращенню якості опитування та полегшення процедури вільного вибору.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Достатня кількість матеріально-технічних ресурсів, безпечно для життя та навчання освітнє середовище. Наявність унікального бібліотечного фонду. Конструктивна взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність повноцінної інформованості здобувачів ВО щодо напрямків роботи центру психологічної підтримки студентів. Відсутність електронних кабінетів, що безумовно сприятиме якості опитування та покращенню процедури вільного вибору здобувача ВО. ЕГ надала рекомендації щодо створення електронних кабінетів для здобувачів ВО, удосконалення роботи центру психологічної підтримки.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зазначені недоліки не є суттєвими, але їх усунення сприятиме посиленню рівня потенційних можливостей здобувачів ВО, посиленню якості опитування та покращенню процедури вільного вибору аспірантів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Головним документом регулюючим моніторинг та періодичний перегляд ОНП у Харківському національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського є Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Харківському національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_моніторинг.pdf). Освітня програма розроблена та затверджена у 2016 році, її перегляд відбувся у 2017 році у зв'язку з необхідністю внесення змін. Враховуючи той факт, що на офіційному сайті оприлюднене необхідне положення, відбувся перегляд ОП згідно вказаного положення, здійснюється моніторинг всіх зацікавлених сторін освітнього процесу ЕГ дійшла висновку, що ЗВО в цілому дотримується таких визначених процедур як розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустріч з фокус-групою здобувачів вищої освіти показала, що ЗВО під час освітнього процесу дотримується принципу студентоцентризму. Аспіранти залучаються до процедури перегляду ОНП, як безпосередньо (анкетування, опитування), так і через співпрацю зі студентським самоврядуванням. Основними джерелами інформації є офіційний сайт навчального закладу, відділ аспірантури, соціальні мережі та особистісне спілкування з науковим керівником. Така практика говорить про всебічну можливість здобувачів ВО вносити пропозиції щодо удосконалення ОП, зокрема щодо вдосконалення змісту навчальних дисциплін, методів навчання. Під час закритих зустрічей з ЕГ аспіранти позитивно оцінили роботу Ради молодих вчених ХНУМ імені І.П. Котляревського (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_РМВ.pdf). Під час інтерв'ювання аспірантів та ОНП було підтверджено їх активне залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Представлені гарантом ОНП Шаповаловою Людмилою Володимирівною документи, зустріч з фокус-групою роботодавців, залучені до процедур забезпечення якості ОНП представники Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, Харківська гуманітарно-педагогічна академія, Національний юридичний університет імені Я. Мудрого, Харківське, Сумське, Полтавське, Запорізьке, Чернігівське училища мистецтв та культури демонструють, що вимоги даного підкритерію в цілому виконуються. На зустрічі з ЕГ роботодавці висловили свої враження щодо позитивних та слабких сторін ОП та надали коментарі. Позитивно відмічена роботодавцями участь аспірантів у конференціях, семінарах, концертних заходах, конкурсах тощо, що безумовно позитивно впливає на подальшу співпрацю роботодавців зі здобувачами та подальше працевлаштування останніх. В якості роботодавців активно виступає і сам Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського, який розглядає здобувачів ВО в якості майбутніх фахівців та працівників кафедр. Разом з тим ЕГ рекомендувала створення ради роботодавців яка б відбувалась систематично, хоча б раз на рік з метою надання рекомендацій здобувачам ВО.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Зустріч з менеджментом ЗВО, випускниками та надані гарантом ОНП пояснення свідчать про зберігання та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху, працевлаштування та професійних здобутків випускників кафедрами, відділом аспірантури та науковими керівниками.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В результаті співставлення навчальної документації та інтерв'ювання учасників фокус-груп на предмет реагування на виявлені недоліки під час реалізації ОНП, ЕГ дійшла висновку, що такі зауваження як відсутність внутрішніх положень які регламентують визнання результатів неформальної освіти здобувачів, відсутність положень, що регламентують дуальну освіту, відсутність моніторингової комісії з забезпечення якості освіти в Університеті було своєчасно враховано та виправлено. Онлайн бесіди зі здобувачами ВО, керівництвом ЗВО, менеджментом, науково-педагогічними працівниками, проаналізовані надані документи, анкетування та опитування здобувачів підтверджують, що ЗВО забезпечує своєчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності під час реалізації освітньої програми. Дані положення дійсно присутні на офіційному сайті навчального закладу, а лінки є коректними.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП є первинною, тому зауваження і пропозиції з попередньої акредитації відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час онлайн бесід з керівництвом ЗВО, фокус-групами учасників Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, між усіма учасниками освітнього процесу відчувалась взаємоповага та культура поведінки, що безумовно сприятиме розвитку ОНП у подальшому.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО відслідковує працевлаштування випускників та виступає в якості внутрішніх роботодавців, що покращує зворотній зв'язок між здобувачами ВО та керівництвом навчального закладу, а також сприяє своєчасному удосконаленню ОНП. Наявність спільних цінностей і смислів, культури якості в академічній спільноті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність безпосередньої взаємодії між зовнішніми роботодавцями та здобувачами ВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Під час онлайн зустрічей ЕГ відмітила активність, толерантність, взаємоповагу між усіма учасниками освітнього процесу, бажання співпрацювати, зацікавленість у позитивних змінах і тому вважає, що критерій 8 має загальну відповідність рівню "В".

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників ОНП є зрозумілими, послідовними та постійно доступними на офіційному сайті Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. Навігація сайту проста та інтуїтивно зрозуміла, містить всі головні компоненти. Під час онлайн зустрічей підтвердилось, що звітування аспірантів щодо виконання індивідуального плану наукової роботи відбувається публічно та систематично. Разом з тим експертна група рекомендувала оприлюднювати на офіційному сайті результати анонімного голосування з метою отримання максимально прозорої інформації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Зі слів учасників освітнього процесу стало відомо, що ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження ОНП або змін до неї оприлюднив на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій від заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників ОНП є зрозумілими, послідовними та постійно доступними на офіційному сайті ЗВО Проста та інтуїтивно зрозуміла навігація офіційного сайту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутність результатів анонімних опитувань щодо проявів насильництва, корупції булінгу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зазначений недолік не є першорядним, але його усунення сприятиме посиленню рівня потенційних можливостей здобувачів ВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Аналіз змісту силабусів обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів дозволяє зробити висновок про те, що дана ОНП здатна забезпечити повноцінну підготовку до дослідницької (ОК «Музичне джерелознавство», «Актуальні проблеми теоретичного музикознавства», «Історіографія музичного мистецтва», «Музична інтерпретологія») та викладацької (ОК «Філософія мистецької освіти», «Сучасні методика викладання дисциплін професійного спрямування», «Педагогіка вищої школи», «Педагогічна практика») діяльності. Педагогічна практика (обсягом 3 кредити ЕКТС), що здійснюється за вузькою спеціалізацією шляхом проведення занять зі здобувачами СВО бакалавр/магістр, забезпечує повноцінну підготовку до викладацької діяльності. Належний рівень виконавських навичок, необхідних для викладання у мистецькому ЗВО, забезпечує «Практикум з фаху». Тематика досліджень здобувачів дотична до змісту низки обов'язкових і вибіркових ОК. Загалом, зміст ОК даної ОНП дозволяє на належному рівні забезпечити всебічну підготовку здобувачів до дослідницької та викладацької діяльності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

У результаті аналізу тематики дисертацій аспірантів і члени ЕГ прийшли до висновку, що здебільше вона відповідає напрямам досліджень їх наукових керівників, зміст робіт яких також було проаналізовано. Окремі випадки невідповідності, обумовлені актуальністю творчої практики аспірантів та їх спеціалізацією, спостерігаємо у тематиці здобувачів з КНР. Проте, теми їх дисертацій є значною мірою дотичними до напрямів досліджень наукових керівників, комплексної теми перспективного тематичного плану науково-дослідницької діяльності Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського «Інтерпретологія як інтегративна наука» на 2017-2022 роки (протокол №3 від 30.11.2017 року) та сприяють розширенню проблематики досліджень. Дослідження науковців харківської музикознавчої школи сфокусовані на проблемах когнітивного музикознавства, інтерпретології та виконавства, жанро- і стилеутворення, змісту і форми в музиці, специфіки оперної та фортепіанної музики різних історичних епох і національних шкіл. Зокрема, докт. мистецтвознавства, професор Л.Шаповалова, коло наукових інтересів якої охоплює питання інтерпретології, жанрової типології, музичної семантики, керує роботами здобувачів С.Щелканової, О.Клендія, О.Фартушка, А.Коробко. Тематика їх робіт знаходиться у просторі проблематики досліджень наукового керівника. Докт. мистецтвознавства, професор Н.Очеретовська, яка має низку ґрунтовних досліджень у галузі теоретичного музикознавства, керує дисертаціями Т.Льяшенко, П.Книша, Л.Кохан, що є дотичними до проблематики їх наукового керівника. Різні аспекти проблем вокально-хорової музики досліджуються у дисертаціях Г.Сет'ян, Лю Тін, Пей Юнтін, що відповідає генеральному напрямові досліджень їх наукового керівника – докт. мистецтвознавства, проф. О.Александрової. Здійснений членами ЕГ аналіз тематики робіт інших професорів (І.Іванова, І.Драч. Г.Ігнатченко. Н.Белік-Золотарьова) та доцентів (Ю.Ніколаєвська, М.Чернявська, І. Сухленко, І.Цурканенко, Н.Беліченко, С.Анфілова, Н.Полікарпова та ін.) також засвідчив, що спрямування досліджень наукових керівників або відповідає колу наукових робіт здобувачів, або є до них дотичним.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Апробація результатів досліджень аспірантів здійснюється шляхом їх публікації у періодичних виданнях Харківського національного університету мистецтв ім. І.П.Котляревського: «Аспекти історичного музикознавства», що є рецензованим журналом в галузі музичної історіографії. (Видання затверджене МОН України (наказ № 1604 від 22.12.2016) як фахове видання у галузі мистецтвознавства); «Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки та теорії і практики освіти». Поміж завдань обох збірок є оприлюднення результатів наукових досліджень, в тому числі дисертаційних у галузі «Музичне мистецтво» (17.00.03) та сприяння реалізації науково-освітніх програм, Обидва видання виходять двічі на рік. Огляд тематики статей видань за останні роки підтверджує участь у публікаціях як здобувачів, так і їх наукових керівників (<http://www.kharkiv.ua/aspekty/>; <http://www.kharkiv.ua/intermusic/>) На базі ХНУМ ім. І.П.Котляревського проводяться різноманітні конференції та семінари, на яких здобувачі також мають можливість апробації своїх наукових досліджень. Так, лише у 2019-2020 н.р. було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні парадигми музики, театру та мистецької освіти» (лютий 2020) (<http://num.kharkiv.ua/1495-podii-lyutogo-2020#q3>); щорічний мистецький проєкт «Практична музикологія», під час якого відбулися конференція за участю китайських студентів та аспірантів, Крутий сіл «Інтерпретологія як інтегративна наука», науково-практична конференція «Homo interpretatus у творчій практиці сьогодення» (грудень 2019) (<http://num.kharkiv.ua/1448-misteczkiy-proekt-%C2%ABpraktichna muzikologiya%C2%BB>); III Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики» (жовтень 2019) (<http://num.kharkiv.ua/1399-podii-zhovtnya-2019#q2>), Міжнародну науково-практичну конференцію «На зламі епох: митець як рушій культурних пластів» (жовтень 2019). Аспіранти мають щорічну можливість брати участь в конкурсі

«Арт-журналістика 2020», до якого подають авторські матеріали різних жанрів з питань музичного і театрального мистецтва. На базі ХНУМ ім. І.П.Котляревського регулярно проводяться щорічні підсумкові конференції студентів та аспірантів; мистецький проєкт «Практична музикологія», в рамках якого відбуваються наукові конференції; Міжнародна науково-творча конференція студентів та аспірантів «Мистецтво та шляхи його осмислення в дослідженнях молодих науковців» та інші заходи, на яких аспіранти можуть представити результати своїх досліджень. У травні 2020 р. було проведено онлайн відкриту звітну конференцію Ради молодих вчених ХНУМ ім. І.П.Котляревського, на якій аспіранти також представили результати своїх досліджень. На запит ЕГ було надано достатню кількість документів (сертифікати, програми конференцій), що підтверджують апробацію аспірантами результатів їх наукових досліджень на цих та інших наукових заходах.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Залучення аспірантів ХНУМ ім. І.П.Котляревського до міжнародної академічної спільноти відбувається, в першу чергу, шляхом їх участі у міжнародних форумах і конференціях, програмах співпраці з іноземними ЗВО. Так, у лютому 2020 р. було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні парадигми музики, театру та мистецької освіти». На запит ЕГ були представлені дипломи, що засвідчують публікації статей здобувачів в European Journal of Arts у 2019-2020 рр. (зокрема Чжу Фендайцзяо, Янь Ян та ін.). ЗВО приєднався до програми Еразмус+, проте здобувачі СВО доктор філософії ще не брали участі у програмах обміну. У рамках Еразмус+ у 2019 році були досягнуті попередні домовленості з Conservatorio Superior de Musica "Manuel Castillo" (м. Севілья, Іспанія), Escola Superior de Música e Artes do Espetáculo do Porto (м. Порту, Португалія), Akademia Muzyczna w Krakowie (м.Краків, Польща), Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza Filia w Białymstoku (м.Білосток, Польща) (<http://num.kharkiv.ua/1045-erasmus/>). Аспіранти П. Кордовська та О. Клендій були стипендіатами Вагнерівського товариства в Байройті (Німеччина), про що було надано відповідні підтвердження. На запит членів ЕГ було надано копії договорів про співпрацю з низкою зарубіжних освітніх закладів (Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, Польща; Державна консерваторія імені Полліні, м. Падуя, Італія; Музична академія імені Ігнація Яна Падеревського в Познані, Польща; Консерваторія імені Мануела Кастильйо, м.Севілья, Іспанія; Естонська академія музики і театру; Єреванська державна консерваторія імені Комітаса; Академія виконавських мистецтв у Братиславі, Словацька республіка), в яких передбачено культурний та академічний обмін (короткострокові відрядження і стажування професорсько-викладацького складу, обмін студентами як частина програми академічної мобільності та наукове стажування, організація наукових заходів і публікація спільних наукових праць, організація спільних концертів і фестивалів, обмін інформаційними матеріалами). Угоди про співпрацю з навчальними закладами КНР (Пекінський коледж оперного мистецтва, Чжецзянська музична консерваторія) передбачають, окрім навчання студентів з КНР, організацію культурного обміну, співробітництво у галузі культури та мистецтв.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники досліджень аспірантів беруть участь у дослідницьких і мистецьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються. На запит ЕГ було надано копії сертифікатів і програм міжнародних заходів, де брали участь викладачі ОНП, результати яких публікуються та знаходять своє практичне втілення. Так, були представлені копії документів проф. Л.Шаповалової (наукові читання Міжнародного музичного фестивалю імені І.І.Солертинського, 2016 р., м. Вітебськ, Білорусь; міжнародна наукова конференція, присвячена проблемам теоретичного музикознавства, м.Ріміні, Італія; Міжнародна наукова конференція «Музична наука сьогодні», 2016 р., м. Даугапілс, Латвія; Міжнародний музикознавчий семінар «Музикознавче слово в інформаційному контенті (пост)сучасності», м. Одеса, 2020 р.), доц. Ю.В.Ніколаєвської (Міжнародний симпозіум з проблема музичної педагогіки, Будапешт, Угорщина, 2018 р.); Міжнародний музикознавчий семінар «Музикознавче слово в інформаційному контенті (пост)сучасності», м. Одеса, 2020 р.; наукові читання Міжнародного музичного фестивалю імені І.І.Солертинського, 2016 р., м. Вітебськ, Білорусь та інші заходи); доц. А.М. Жданька (Міжнародний музикознавчий семінар «Музикознавче слово в інформаційному контенті (пост)сучасності», м. Одеса, 2018 р.) та ін., що засвідчують їх участь у міжнародних проєктах. Результати досліджень НПП мають можливість опублікувати у збірках, що видаються на базі ХНУМ імені І.П. Котляревського «Аспекти історичного музикознавства» та «Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки та теорії і практики освіти». ЕГ ознайомилися з архівом випусків цих збірок, де містяться повні тексти (<http://www.kharkiv.ua/aspekty/>; <http://www.kharkiv.ua/intermusic/>) і пересвідчилися у тому, що результати роботи наукових керівників у дослідницьких проєктах регулярно публікуються. Під час онлайн зустрічі з академічним персоналом було підтверджено результативність їх участі у вказаних заходах.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Згідно «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківському національному університеті мистецтв імені І.П.Котляревського» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_якість_освіти.pdf), у ЗВО діє система популяризації академічної доброчесності і запобігання плагіату. У разі порушення академічної доброчесності і виявленні плагіату відповідальність НПП визначається їх посадовими інструкціями. У ХНУМ імені І.П.Котляревського діють також «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Кодекс_академічної_доброчесності.pdf), «Положення про академічну доброчесність» (http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_академічну_доброчесність.pdf). «Положення про систему запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти» ([um.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_запобігання_плагіату.pdf](http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/Положення_про_запобігання_плагіату.pdf)). У п.2.6. «Положення про академічну доброчесність» вказано заходи, що можуть здійснюватися відносно порушників: «за порушення академічної доброчесності педагогічні, науково- педагогічні працівники університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: усне або письмове попередження; відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади». Відповідно до «Положення про систему запобігання академічному плагіату», «науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також, про допуск роботи до попереднього захисту». Виявлення фактів плагіату в роботах НПП може бути враховано при продовженні дії трудового договору на займаній посаді. Під час зустрічі з керівництвом та менеджментом ЕГ отримала запевнення, що у випадку академічного плагіату НПП не буде допущений до керівництва науковою роботою здобувача. У процесі спілкування з різними фокус-групами членів ЕГ запевнили у тому, що академічна доброчесність є пріоритетною для написання дисертацій і прикладів порушення академічної доброчесності на даній ОНП зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Наявність низки проєктів, заходів і наукових конференцій, що слугують платформою для апробації результатів досліджень аспірантів та їх наукових керівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Реалізувати участь здобувачів ОНП в міжнародних освітніх програмах, зокрема Еразмус+

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Висловлене зауваження не є критичним, а лише таким, що дозволить в майбутньому підвищити ефективність реалізації ОНП. Критерій 10 має загальну відповідність рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Корнішева Тетяна Леонідівна

Члени експертної групи

Верещагіна-Білявська Олена Євгенівна

Руденко Олександр Федорович